

**Рішення спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії
від 22 грудня 2025 року**

Здобувачка ступеня доктора філософії Хила Євгенія Павлівна 1996 року року народження, громадянка України, освіта вища: у 2018 році здобула ступінь магістра за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародний бізнес» у ДВНЗ Ужгородський національний університет», виконала акредитовану освітньо-наукову програму за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» про утворення разової спеціалізованої вченої ради з метою присудження ступеня доктора філософії №69/01-04 від 29 жовтня 2025 р., у складі:

Голови спеціалізованої вченої ради:

– Приходька В.П., доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рецензентів:

– Кубіній Н.Ю., кандидата економічних наук, професора, професора кафедри економіки, підприємництва та торгівлі економічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;

– Стебляк Д.М., доктора філософії, доцента кафедри міжнародної політики ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Офіційних опонентів:

– Петрушенка Ю.М., доктора економічних наук, професора, виконуючого обов'язки директора Фонду Президента України з підтримки освіти, науки та спорту (за основним місцем роботи); професора кафедри міжнародних економічних відносин Навчально-наукового інституту бізнесу, економіки та менеджменту Сумського державного університету (за сумісництвом);

– Цимбал Л.І., доктора економічних наук, професора, професора кафедри міжнародної економіки факультету міжнародної економіки і менеджменту «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

на засіданні «22» грудня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 29 Міжнародні відносин Хилі Євгенії Павлівні на підставі публічного захисту дисертації «Вплив міжнародної міграції молоді на розвиток інтелектуального капіталу країн Європейського Союзу» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

Дисертацію виконано у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, місто Ужгород.

Науковий керівник – Брензович Катерина Степанівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, в якому Хилою Є.П. представлені нові науково обґрунтовані та практично цінні результати, що передбачають вирішення низки теоретичних та практичних питань, пов'язаних з окресленням ролі міжнародної міграції молоді у розвитку інтелектуального капіталу країн Європейського Союзу. Дисертацію виконано з дотримання вимог пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувачка має 13 наукових публікацій за темою дисертації, з них 6 відповідають пунктам 8 та 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії:

1. Брензович К.С., Немеш Є.П. Міжнародна студентська міграція та її вплив на соціально-економічний розвиток країн. *Економіка та суспільство*. 2017. №10. С.32-36.
URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/10_ukr/7.pdf
2. Брензович К.С., Немеш Є.П. Міграція молоді у глобальних процесах переміщення населення. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип.24. С.8-13.
URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/24_2018_ukr/24_2018.pdf
3. Хила Є. П. Детермінуючі фактори міграційних настроїв молоді. *Вісник Одеського національного університету. Економіка*. 2023. Вип. 2(96), Т.28. С.6-10.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/2-96-1>
URL: http://visnyk-onu.od.ua/journal/2023_28_2/3.pdf
4. Хила Є.П. Міграційні процеси в Європейському Союзі у контексті демографічних змін. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип.64.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-154>
URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4371/4301>
5. Хила Є.П. Роль української молоді у міграційних процесах ЄС в контексті інтелектуалізації людського капіталу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2025. Вип.54. С.160-166.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2025-54-25>

URL: http://visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/54_2025ua/27.pdf

6. Хила Є. П. Напрями оптимізації політики залучення молодих мігрантів країнами ЄС. *Modern Economics*. 2025. № 51(2025). С. 253-258.

DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V51\(2025\)-33](https://doi.org/10.31521/modecon.V51(2025)-33)

URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/directions-for-optimizing-the-policy/>

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та висловили зауваження:

ПРИХОДЬКО Володимир Панасович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (голова ради) дав позитивну оцінку, принципів зауважень немає.

КУБІНІЙ Наталія Юріївна, кандидат економічних наук, професор, професор кафедри економіки, підприємництва та торгівлі економічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», штатна працівниця ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (рецензент) зазначила, що у роботі: доцільно було більше уваги приділити внутрішній мобільності ЄС, яка за своєю соціально-економічною суттю є міжнародною міграцією, оскільки передбачає переміщення людей через державні кордони з метою проживання, роботи навчання; недоцільним є дублювання даних таблиці 2.5, де наведено ріст кількості молодих іноземців за країнами ЄС у 2023 році щодо 2014, та цих же даних у таблицях 2.6, 2.7, 2.8; слід було проаналізувати причини виявленої авторкою втрати привабливості для іноземної молоді таких країн, як Італія, Ірландія, Греція, Словаччина, та зростання такої привабливості - Хорватії, Литви, Румунії, Мальти; доречніше і зрозуміліше було б пропонувати експертам при проведенні опитування важливості простих показників інтегрального індексу присвоювати одразу найбільший бал найвагомішому показнику, уникнувши подвійних розрахунків.

СТЕБЛАК Діана Михайлівна, доктор філософії, доцент кафедри міжнародної політики факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет», штатна працівниця ДВНЗ «Ужгородський національний університет», висловила такі зауваження: дещо непослідовним є підхід автора при оцінці процесів міграції молоді на рівні зовнішньої та внутрішньої міграції (мобільності) громадян ЄС, а робота значно виграла б, якби проблему впливу внутрішнього переміщення молоді в межах ЄС було розглянуто у окремому підрозділі, що дозволило б чітко виокремити особливості такого впливу у порівнянні із зовнішньою міграцією; попри позитивну оцінку проведеного у третьому розділі аналізу міграційної політики окремих країн ЄС, авторці слід було зосередитися на співставленні описаних елементів та інструментів такої політики з конкретними результатами, яких вони дозволили досягти; у додатках слід було навести зразок анкети, що

використовувалася при проведенні експертного опитування фахівців в процесі визначення вагових коефіцієнтів для побудови інтегрального показника.

ПЕТРУШЕНКО Юрій Миколайович, доктор економічних наук, професор, виконуючий обов'язки директора Фонду Президента України з підтримки освіти, науки та спорту (за основним місцем роботи), штатний працівник Фонду Президента України з підтримки освіти, науки та спорту; професор кафедри міжнародних економічних відносин Навчально-наукового інституту бізнесу, економіки та менеджменту Сумського державного університету (за сумісництвом) дав позитивну оцінку дисертаційному дослідженню та висловив такі зауваження: у тексті роботи немає достатнього обґрунтування вибору авторкою вікового діапазону 15-29, обраного для дослідження молоді, а розширення верхньої межі вікового діапазону дозволило б охопити проблему більш різноманітно; запропонований у роботі індекс впливу молодих мігрантів на розвиток інтелектуального капіталу слід було доповнити індикаторами, що відображають залученість мігрантів в економіку знань; висновки дисертаційної роботи виграли б від того, якби був проаналізований вплив молодіжної міграції на розвиток всіх галузей економіки та конкурентоспроможність країн ЄС в цілому; висновки роботи були би більш обґрунтованими, коли б у дисертації був більш детально проаналізований вплив міграції молоді не тільки на інтелектуальний, але й на соціальний капітал країн Європейського Союзу; з наукової точки зору було би цікаво та важливо проаналізувати різницю у впливі на інтелектуальний капітал вимушеної (як результат війни) молодіжної міграції та молодіжної міграції, що відбувається з інших причин; варто було би представити результати роботи в наукових виданнях, що індексуються провідними наукометричними базами (SCOPUS та/або Web of Science) англійською мовою або мовами країн Європейського Союзу.

ЦИМБАЛ Людмила Іванівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародної економіки факультету міжнародної економіки і менеджменту ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», штатна працівниця ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», дала позитивну оцінку дослідженню та зазначила, що: сумнівною є доцільність проведення кореляційного аналізу зв'язку між показником концентрації іноземної молоді та індексами конкурентоспроможності талантів, знань та інтелектуального капіталу країн ЄС (с.113-114), на підставі результатів якого авторка робить висновок про те, що якісний склад міграційних потоків є більш вагомим фактором, ніж кількість мігрантів, оскільки те, що кваліфікація, освіта та підготовка мігрантів відіграють першочергову роль у інтелектуалізації капіталу, є досить очевидним; дещо одностороннім і недостатньо обґрунтованим є висновок про негативний вплив виходу Великобританії з ЄС на розвиток сукупного інтелектуального капіталу ЄС (с.92-93); робота значно виграла б, якби проведене авторкою у 2017

році опитування отримало продовження у поточний момент, тобто було б проведено повторно і доповнено сучасними даними, з урахуванням міграційних настроїв молоді в реаліях російсько-української війни.

Висловлені зауваження та пропозиції мають дискусійний характер та не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації Хили Є.П.

Публічний захист дисертації проводився на засіданні разової спеціалізованої вченої ради із використанням засобів відеозв'язку в режимі реального часу. Всі члени спеціалізованої вченої ради були присутні та голосували онлайн за допомогою програмного забезпечення Google Meet.

Результати відкритого голосування:

«За»: 5 членів ради

«Проти»: 0 членів ради.

На підставі відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Хилі Євгенії Павлівні ступінь доктора філософії з галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини». Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої ради

Володимир ПРИХОДЬКО